

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program

Современ менаџмент на банки

Факултет

Бизнис и економија

Циклус на студии

Прв циклус (Додипломски)

ECTS

180

Архивски број на акредитација [180]

03-160/2

Решение за почеток со работа

17-1389 (20.05.2016)

Датум на акредитација

31.03.2015

Опис на програмата

Наставната програма Современ банкарски менаџмент претставува балансирана комбинација на основно теретско знаење и на специфични професионални вештини. Структурата на тригодишната програма опфаќа студии кои по природа се динамични, интегративни и интерактивни. Програмата е дизајнирана да понуди интегративен пристап на теми од областа на современиот банкарски менаџмент, имплементирајќи го овој концепт преку наставна и практична програма. Предметите кои се застапени во оваа програма претставуваат перспективи кои се базираат врз теорија која тесно е поврзана со практичната примена во светот на бизнисот. Оваа програма им овозможува на студентите стекнување потребни способности и искуство за: банкарските работи, употребата на менаџментот, маркетингот и финансиите во банкарското работење.

За време на тригодишната студиска програма на студентите им се дадени можности за практична работа (practice), со што ќе се оспособуваат да ги применат нивните стекнати знаења и вештини во областа. Оваа практична работа е задолжителна и се вкalkулира во целокупниот циклус на учење на студентот. Тие треба околу 50% од нивното време да работат практично во компании од областа на современ банкарски менаџмент, кои што истовремено ќе ги надградат нивните практични знаења.

Кариера

Студиската програмата по современ банкарски менаџмент има за цел :

- Да ги подготви студентите за позицијата на лидери во профитабилни и во непрофитабилни организации во земјава и насекаде низ светот.
- Да ги подготви студентите за градење кариера во областа на банкарски менаџмент, но и во приватниот сектор во областа на финансиите.
- Да овозможи стекнување истражувачки способности и искуство за: банкарските работи, употребата на менаџментот, маркетингот и финансиите во банкарското работење.
- Да го развива концептот на практично работење на студентите.
- Да го развива концептот на критичко размислување на студентите.
- Да овозможи студентите активно да се вклучат во предавањата и во практичната работа со цел независно да вршат истражување во сите области на бизнис администрацијата.
- Да овозможи развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за вработување.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Ги има потребните знаења за следниве деловни функции: маркетинг, економија, менаџмент на финансиите, бизнис-моделирање, управување со операции, управување со ризикот, претприемачко лидерство, стратешки менаџмент, основите на деловното право и бизнис-планирање.
- Има знаење за функционалните области на претприемништвото, тековните истражувања и иновациите, идните трендови, како и за влијанието на овие случувања врз теоријата и практиката.
- Има знаење и разбирање за националната, регионалната и за глобалната економска ситуација на пазарот.
- Има познавање за финансиските теории, анализа и известување.
- Стекнува силна основа затоа како да се започне бизнис и да се биде подготвен за кариера или за постдипломски студии поврзани со управувањето на претпријатијата, претприемништвото или со сродни полиња.
- Има разбирање за различни алатки за донесување на менаџерски одлуки.

Примена на знаењето и разбирањето

- Способност за професионално пишување и понатамошно развивање на сопствен бизнис-план и негово спроведување во реалниот живот.
- Способност за примена на потребните принципи во процесот на успешно управување со новиот потфат.
- Способност да помогнат во формулирањето и во практичното спроведување на успешен маркетинг, финансиски и општи менаџерски планови и стратегии.

Способност за проценка

- Да размислуваат критички и да ги применуваат теоретските и практичните знаења и искуства за идентификација и за анализа на деловни проблеми.
- Критички да ги анализираат и да ги оценуваат идентификуваните претприемачки можности.
- Стратешки да размислуваат за активностите поврзани со креирањето, развојот и одржувањето на соодветен бизнис-модел.

Комуникациски вештини

- Показуваат разбирање на индивидуалната и групната динамика во организациите.
- Функционираат ефикасно во тимската работа.
- Ефективно се справуваат со луѓе од различни социјално, економско, културно и верско потекло.
- Показуваат разбирање и чувствителност за етичките, социјалните и за правните одговорности на компаниите.
- Ги прикажуваат бизнис-идеите на ефективен начин.
- Демонстрираат клучни преговарачки вештини.
- Ги интерпретираат деловните податоци и економските индикатори.

Вештини на учење

- Можат да пребаруваат и да детектираат извори на учењето.
- Можат да се оспособуваат за индивидуално и тимско учење.
- Имаат способност да направат бизнис-анализа и да употребуваат научна литература и анализа на размислувањата и оцените на други автори.

Листа на предмети

Семестар 1

- Вовед во бизнис концепти
- Пракса
- Микроекономија и цени
- Маркетинг концепти и комерцијализација
- Изборен предмет 1
- Слободен изборен предмет 1

Семестар 2

- Пракса
- Макроекономија
- Вовед во банкарство
- Математика за бизнис
- Изборен предмет 2
- Слободен изборен предмет 2

Семестар 3

- Финансиско планирање и анализа
- Пракса
- Корпоративни финансии
- Менаџмент на ризици во банкарството
- Изборен предмет 3
- Слободен изборен предмет 3

Семестар 4

- Пракса
- Пари и банки
- Маркетинг на банки
- Менаџмент на човечки ресурси
- Изборен предмет 4
- Изборен предмет 5

Семестар 5

- Банкарска супервизија
- Проектен менаџмент
- Методи на вреднување на средства и имот
- Пракса
- Изборен предмет 6
- Изборен предмет 7

Семестар 6

- Пракса
- Стратегии за менаџери
- Банкарски менаџмент
- Професионални вештини за менаџмент
- Изборен предмет 9
- Изборен предмет 8

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Вовед во бизнис концепти**

Целта на предметот е студентите да се запознаат со надворешното и внатрешното окружување на претпријатието. Меѓутоа, вниманието ќе биде посветено на финансиската, маркетинг, менаџмент и организационата функција на претпријатието. Покрај ова, се согледува и влијанието на претпријатието врз заедницата во која дејствува. Студентите ќе стекнат со знаења за да можат: - Да ги објаснат фундаменталните економски проблеми. - Да ги сфатат односите помеѓу ограничените ресурси, вредноста, користа и богатството. - Да ја разберат кохезивната врска меѓу микро економијата и макроекономијата. - Да дискутираат за целите и инструментите на макроекономијата. - Да ги разберат и да објаснат економските циклуси. - Да дебатираат за меѓународните економски односи и др.

- **Пракса**

- **Микроекономија и цени**

Во рамките на предметот се опфатени економските феномени и глобалната универзална микроекономска терминологија. Притоа се проследуваат и се анализираат теоретските пристапи кои овозможуваат да се дојде до сопствена претстава за можните апликативни решенија за проблемите на производството, размената и на организација на поединечно претпријатие, посебна гранка или на посебен пазар. Развојните компоненти даваат динамичка димензија без која симплифицираните пристапи би биле неупотребливи. Основите на микроекономијата се изучуваат во целиот свет како дел од универзалниот напор да се поистоветат и да се дефинираат слични проблеми и да се дојде до можност тие да се разрешуваат на сличен начин насекаде во светот, но и за да се дојде до информации кои можат на агрегатно ниво да помогнат во формулирањето на макроекономските цели и на стратешки плански елементи. Тоа е дел од потребата да се изгради глобално слично општество во кое честите бизнис, политички, работни или други контакти ќе бидат препознатливи за сите учесници на ист начин и ќе се разрешуваат со употреба на комплементарни инструменти слични и на секаде употребливи. Се прави обид и да се даде можност да се користи универзална литература, а што е можно и поефектно интернет-комуникациите и он-лајн формите на комуникација.

- **Маркетинг концепти и комерцијализација**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаење за основните концепти кои се вградени во функциите на маркетингот на современите организации. Фокусот е ставен на концептите, како и на прашањата поврзани со маркетингот на производите и на услугите на потрошувачите. Поспецифично, целта е студентите да ја разберат маркетинг средината преку анализирање на пазарот, за да се имплементираат успешните маркетинг стратегии во таквата средина. Студентите ќе можат и да ги применуваат научните концепти за дизајнирање комплетен маркетинг план за својот производ. Овој предмет придонесува студентите да се запознаат со разновидните активности во областа на маркетингот, кои придонесуваат компанијата да биде поконкурентна и поуспешна на пазарот.

- **Пракса**

- **Макроекономија**

Целта на предметот е студентот да се стекне со знаења за: - макроекономските поими и категории, кои се предуслов на функционирање на една национална економија која е дел на еден поширок глобален економски систем; - значењето на најглавните макроекономски индикатори како што се: бруто национален производ, национален доход, економски раст, економски циклус, инвестиции и јавна потрошувачка, инфлација, невработеноста, пари и банки, буџет, биланс на плаќање и др; - основните инструменти на макроекономска анализа (агрегатна понуда и побарувачка) и макроекономски политики (монетарна и фискална политика) и др; - ефикасно функционирање на една национална економија, споредувајќи ја со современите пазарни економии, означувајќи во таа насока разлики, сличности и можности за иден развој на соодветната економија; - знаење од областа на макроекономијата, кое ќе овозможи поедноставен пристап кон другите напредни макроекономски предмети.

- **Вовед во банкарство**

Преку предметот студентите стекнуваат сознанија за: банкарскиот менаџмент и регулаторната политика, современиот финансиски систем во светот и во Македонија, главните интермедијатори и нивните функции, улогата на банките во финансискиот сектор во Македонија, функционирањето на финансиската индустрија и за економските фактори кои се најважни за успехот на менаџирањето на финансискиот сектор во денешниот финансиски свет.

- **Математика за бизнис**

Целта на предметот е студентите да се оспособат: - Да го применуваат системот на линеарни равенки за решавање различни проблеми од областа на бизнисот и економијата. - Да ги применуваат своите знаења за линеарните модели и за бројните низи за решавање различни проблеми во бизнисот и економијата. - Да стекнат напредни знаења за: пресметување сложена каматна стапка, периодични депозити, периодични ренти, заеми и финансиско одлучување.

- **Финансиско планирање и анализа**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини за финансискиот менаџмент, како и современи теоретски и практични знаења и искуства од анализите на фундаменталните концепти на финансиите на фирмите, финансиските и реалните инвестициони проекти и нивно вреднување преку временската димензија на парите. Притоа студентите се обучуваат како да ги користат соодветните извори на финансирање, ефикасното управување со капиталот и одредувањето на соодветната структура, утврдување на соодветна политика на распределба на добивката – политика на дивиденда и се финализира со финансиско планирање и прогнозирање и др. Преку остварувањето на предвидените цели на предметот на студентите им се создаваат нови можности за поконкурентен пристап во пазарот на трудот или, пак, за поефикасно менаџирање на сопствените реални бизниси.

- **Пракса**

- **Корпоративни финансии**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини за финансискиот менаџмент, како и современи теоретски и практични знаења и искуства од анализите на фундаменталните концепти на финансиите на фирмите, финансиските и реалните инвестициони проекти и нивно вреднување преку временската димензија на парите. Притоа студентите се обучуваат како да ги користат соодветните извори на финансирање, ефикасното управување со капиталот и одредувањето на соодветната структура, утврдување на соодветна политика на распределба на добивката – политика на дивиденда и се финализира со финансиско планирање и прогнозирање и др. Преку остварувањето на предвидените цели на предметот на студентите им се создаваат нови можности за поконкурентен пристап во пазарот на трудот или, пак, за поефикасно менаџирање на сопствените реални бизниси.

- **Менаџмент на ризици во банкарството**

Во рамките на предметот се опфатени начините на кои се врши квантификација и управување со различните извори на ризик од корпорациите. Ова особено се однесува на финансискиот сектор, а посебен осврт е даден на нефинансиските компании. Со тоа предметот го опфаќа широкиот пристап за управување со ризиците во претпријатието, односно „интегрираното управување со ризиците“ – новиот менаџерски пристап во управувањето со ризиците. Притоа посебно внимание се посветува на пазарниот, кредитниот и оперативниот ризик. Предметот во голема мера се потпира на активна примена на анализи на вистински случаи.

- **Пракса**

- **Пари и банки**

Целта на предметот е да се дадат основните знаења за една од најдинамичните категории во економијата – банкарството и парите, како услов без кој не може да се замисли ниту една современа национална економија, да се прикаже и да се опише историската линија на движење на развојот на банкарството, да се приближат искуствата на другите поразвиени земји од светот и да се прикажат системите на околните земји како дел од поблиското окружување кое по завршувањето на студиите ќе биде дел од нивниот работен амбиент. Разбирањето на банкарските операции овозможува полесно стекнување доверба кај банкарите кога се јавува потреба за кредитно или за друг вид банкарско следење или дава можност да се привлече внимание или да се стекне доверба на клиентите кои се дел од работниот процес на компанијата во која идниот економсит ќе работи. Од друга страна, банкарството е атрактивна и престижна професија која не само што е интересна туку нуди добра статусна позиција во општеството и добра заработувачка.

- **Маркетинг на банки**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат знаење за основните концепти кои се вградени во функциите на маркетингот на современите банки. Фокусот е ставен на концептите, како и на прашањата поврзани со маркетинг на производите и на услугите на потрошувачите во банкарскиот сектор. Поспецифично, целта е студентите да стекнат разбирање за маркетинг средината преку анализирање на пазарот, за да се имплементираат потоа успешните маркетинг стратегии во таквата средина. Студентите ќе можат и да ги применуваат научните концепти за дизајнирање комплетен маркетинг план во банкарскиот сектор. Овој предмет придонесува студентите да се запознаат со разновидните активности во областа на банкарскиот маркетингот, кои придонесуваат компанијата да биде поконкурентна и поуспешна на пазарот.

- **Менаџмент на човечки ресурси**

Целта на предметот е да се запознаат студентите со важноста и улогата на управувањето со човечките

ресурси кај современите деловни организации. Во рамките на овој предмет студентите ќе се запознаат со процесот на менаџментот на човечките ресурси како во теоријата, така и во практиката на светските и домашните компании.

- **Банкарска супервизија**

Предметот се однесува на процена на непаричните влогови, односно на разни категории на средства од кои можат да бидат составени непаричните влогови, потоа процена на средствата и капиталот во случаи на спојување и преземање на компании, купување и продавање трговски друштва како и при регулирање стечајни постапки. Определувањето фер пазарната цена на средствата и капиталот се суштинска постапка која претходи на многу сметководствени, финансиски, правни операции поврзани со продажба, купување, преземање, спојување компании. Процената е основа на секоја купопродажба на средства, преземање и конвертирање обврски во капитал, продажба на побарувања, зложување, кредитирање и други сметководствени, финансиски и правни операции.

- **Проектен менаџмент**

Основна цел на предметот е воведување на студентите во светот на современите проекти и нивно соочување со можностите и предизвиците на реалниот економски живот при креирање соодветни потребни реални проекти. Специфични цели на предметот се: - утврдување на одреден проект (користејќи неколку фази) и истакнување на значајната улога на менаџерот на проектот; - разбирање на потребата – областа на делувањето – активностите за реализација – комплексноста на модерниот проект и др.; - обучување на студентите како да ги применуваат современите алатки и техники на современиот проектен менаџмент при трансформирање на една потреба или креативна идеја во соодветен реален и документиран проект; - развивање инвентивност и компетитивност на пазарот на трудот.

- **Методи на вреднување на средства и имот**

Предметот се однесува на процена на непаричните влогови, односно на разни категории на средства од кои можат да бидат составени непаричните влогови, потоа процена на средствата и капиталот во случаи на спојување и преземање на компании, купување и продавање трговски друштва како и при регулирање стечајни постапки. Определувањето фер пазарната цена на средствата и капиталот се суштинска постапка која претходи на многу сметководствени, финансиски, правни операции поврзани со продажба, купување, преземање, спојување компании. Процената е основа на секоја купопродажба на средства, преземање и конвертирање обврски во капитал, продажба на побарувања, зложување, кредитирање и други сметководствени, финансиски и правни операции.

- **Пракса**

- **Пракса**

- **Стратегии за менаџери**

Целта на предметот е да се оценат и да се применат клучните елементи на стратегиска анализа, изборот на вистинска стратегија во рамките на флексибилен план и да се поттикне размислувањето за проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија. Преку овој предмет студентите ќе стекнат искуство за критичко размислување за прашањата и проблемите кои се поврзани со изборот на стратегијата во турбулентно и динамично окружување и ќе разберат дека не постои еден единствен вистински пат да се развие стратегијата. По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни; - Да ги разберат теориите и концептите за стратегиски менаџмент. - Да го совладаат вокабуларот поврзан со стратегискиот менаџмент. - Да ги интегрираат добиените знаења од одделните функционални менаџменти. - Да развијат аналитички и комуникациски способности и способности за тимска работа.

- **Банкарски менаџмент**

Овој предмет е фокусиран на донесувањето одлуки во банкарскиот менаџмент во денешниве услови на работење како и анализа на современите предизвици на финансискиот сектор во светот. Ќе се анализираат факторите кои влијаат врз кредитите, инвестициите, фондовите и одлуките поврзани со цените и ризикот и враќањето за различните банкарски производи., како и националните банки во Македонија и Албанија како и светските централни банки, монетарните политики како и супервизијата.

- **Професионални вештини за менаџмент**

Целта на предметот е студентите да се запознаваат со основите на менаџментот, неговата генеза и дефинирање, како и со основните принципи врз кои треба да се базира работата на секој иден менаџер. Изучувањето на предметот на студентите ќе им овозможи: - Да ги научат основите на менаџментот. - Да се оспособат за нив да даваат конкретни примери. - На изучувањето на овој предмет да гледаат како на потреба и учењето да го вршат во контекст на практичната примена на наученото. - Да стекнат ефикасен начин на размислување кој ќе им помогне при соочувањето со деловните проблеми во понатамошниот нивен живот.

Изборни предмети

- **Кредитен менаџмент**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат релевантни знаења за модерниот пристап до кредитната анализа на правните и физичките лица, структурата и класификацијата на банкарските заеми, идентификацијата на различните улоги и одговорности на кредитните аналитичари, клучните компоненти на кредитната анализа со акцент на важноста на кредитната анализа за утврдување на ризикот кон индивидуален клиент, стандардниот и новиот пристап кон економската и финансиската анализа, идентификување на нивните главни предности и слабости, основите на анализата DuPont и другите слични методологии кои можат да бидат корисни во кредитната анализа, Базелските стандарди за управување со ризиците во банкарската индустрија, анализата на кредитните апликации, кредитниот процес, сè со цел донесување правилни кредитни одлуки.

- **Вовед во сметководство**

Целта на предметот е студентите да ја разберат суштината на сметководството, да ги научат основите на финансиското сметководство и концептите и принципите на сметководството. Поспецифично, студентите се стекнат знаење и разбирање за: финансиските извештаи, нивните компоненти, основните правила на евидантирање на сметководствените податоци, користењето на сметководствените документи.

- **Локални и меѓународни даноци**

Главната цел на предметот е студентите да стекнат основни познавања за оданочувањето и механизмите на функционирање на даночниот систем во пазарната економија, кај нас и во странство.

- **Пишување и анализа на бизнис план**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења за подготвување и донесување плански одлуки за цели, политики и за планови засновани на предусловите за ефикасно и квалитетно планирање. Меѓу нив, посебно внимание заслужуваат: предвидувањето, системот на информации, методологија за планирање, организацијата на планирање, методите за планирање и менаџментот со проектите.

- **Менаџерска етика и менаџмент со стеикхолдери**

Предметот има за цел да се развие општо теоретското знаење за корпоративната општествена одговорност во современите економии и да се анализира одразот на корпоративната општествена одговорност врз целокупното работење на претпријатието. Предмет се фокусира на тоа како менаџерите можат да спроведат ефективни стратегии поврзани со корпоративната одржливост и со корпоративната општествена одговорност.

- **Финансиски пазари и институции**

Целта на оваа програма е студентите да се запознаат со основните принципи на функционирањето на финансиските пазари (пазари на пари, пазари на капитал, девизни пазари, итн.) и на финансиските институции (банки, осигурителни компании, пензиски фондови, инвестициони фондови, итн.), кои претставуваат извонредно важен дел од секоја национална економија, како и од светската економија во целина.

- **Анализа на финансиски извештаи**

Целта на овој предмет е да се оспособат студентите да вршат анализа на финансиските извештаи. Во рамките на овој предмет се опфатени следниве теми: основи на финансиска анализа, видови финансиска анализа, аналитичка рамка за анализа на финансиски извештаи, систем на финансиско известување, основни финансиски извештаи, сметководствена добивка и средства, анализа на парични текови, финансиските показатели и финансиска анализа, интегрирана анализа, анализа на долгорочни средства, анализа на финансиски обврски, анализа на финансиски извештаи, синтеза, анализа на структура на капиталот.

- **Статистичка анализа за менаџери**

Целта на програмата е студентите да стекнат знаење за да бидат способни: - Да ја употребуваат дескриптивната анализа при анализата на податоците. - Да ги користат веројатноста и случајните променливи во решавањето на бизнис проблемите. - Да го разбираат статистичкото заклучување кое претставува основа за интерпретирање на резултатите и за донесување бизнис одлуки. - Да ги користат корелацијата и простата и повеќекратната регресија. - Да ги знаат основите на анализата на варијансата. - Да ги разбираат основите на индексните броеви и методите за анализа на временските серии.

- **Деловно комуницирање**

Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со концептот на деловното комуницирање. Во последниве години сè повеќе компании ги применуваат техниките на деловно комуницирање и како главна алатка за одговор на сè позаострената конкуренција на глобалниот пазар. Овој предмет претставува обид за подобрување на комуникациските способности на студентите со теоретско, но пред сè, и со практично укажување на правилниот начин на комуницирање во организациска средина со вработените и со менаџерите, како и при одржување состаноци, интервјуирање, одговарање при интервјуирање, преговарање како и мотивирање на сите околу нив.

- **Менаџмент на игри**

Целта на овој предмет е да се подобри стратешка способност за донесување одлуки во конкурентни ситуации во кои оцената за исходот од акцијата не зависи само од изборот што ќе се направи, туку и од направениот избор од другите. Ние се концентрираме на аналитичкиот метод кој произлегува од теоријата на играта, која предвидува ригорозна аналитичка рамка за структурирање конкурентни ситуации, идентификување на алтернативи и за изборот меѓу нив. Нашиот основен пристап ќе биде да се пробие комплексноста во делови, преку користењето на теоријата на играта за анализа на деловите. Нашата цел е да се стане подобар стратешки донесувач на одлуки во однос на конкурентни предизвици. Главни цели ќе биде да се користи теоријата на играта, да се идентификуваат, да се дијагностицираат и да се анализираат предизвици со кои се соочуваат фирмите во динамичната индустрија и да ги применуваат теоријата на играта, концептите и алатките за развивање стратегии за конкурентната предност. Сето ова ќе биде направено со анализа на различни игри.

- **Меѓународно банкарство**

Преку овој предмет студентите ќе стекнат знаење за меѓународното банкарство. Притоа студентите ќе ја увидат разликата меѓу теоријата и практиката во меѓународното банкарство, улогата на трансакциите во меѓународното банкарство, начинот на нивна реализација, ќе се совладаат банкарските гаранции и акредитиви, ЕУРОЛИБО, кодовите при извршување на трансакциите.

- **Е-банкарство**

Предметот Електронско банкарство им помага на студентите при решавање и при поставување стратегии кои се фокусирани на операционите и менаџерските работи поврзани со е-банкарството. Студентите ќе стекнат и знаење за можностите на електронското банкарство, за новите ценовни стратегии кои е потребно банките да ги следат, за обезбедувањето на електронските трансакции и сл.

- **Анализа на трошоци**

Целта на програмата е студентите да стекнат знаења за анализа и управување со трошоците, кое се користи од менаџерите при донесување одлуки. Поспецифично, да се запознаат студентите со концептите на анализа на трошоците за потребите на менаџерите и со потребните алатки за донесување менаџерски одлуки.

- **Политика на каматни стапки**

Во рамките на овој предмет се опфаќа политиката на каматната стапка, преку систематска анализа на монетарната теорија и на банкарскиот систем. Се изучуваат современите техники на анализа за тоа како информациите влијаат врз финансиската структура и монетарната политика. Опфатени се и структурата и важноста на финансискиот систем, функциите на парите, однесувањето на каматните стапки, финансиската структура и асиметричните информации, моделирањето и методите за одредување каматната стапка, детерминанти на висината на каматната стапка, како и побарувачка и понуда на кредитни средства.

- **Меѓународни сметководствени стандарди**

Целта на предметната програма е да се овозможи на студентите да стекнат знаења за меѓународните сметководствени стандарди и за сите главни финансиски извештаи засновани на меѓународните стандарди. Студентите исто така ќе бидат во можност да ги воочат и разликите меѓу локалните сметководствени и меѓународните сметководствени стандарди.

- **Корпоративно управување**

Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со корпоративното управување и да стекнат знаења и да оформат свои критички ставови околу стеикхолдерите на корпоративното управување кај нас и во светот преку компаративна анализа на добрите практики на корпоративното управување. Преку изучувањето на предметот Корпоративно управување студентите: - Ќе стекнат проширени знаења околу корпорациите и нивната важност за функционирањето на современите општества. - Ќе стекнат проширени знаења околу моделите на корпоративно управување кои се применуваат во разните делови на современиот свет. - Ќе стекнат знаења и ќе се оспособат да оформат сопствени ставови околу главните стеикхолдери на корпоративното управување и сл.

- **Јавно говорење**

По завршувањето на овој предмет, студентите ќе стекнат знаења за процесот на комуникација, етичките одговорности на јавниот говорник, како и за различните модели на информативни и убедливи говори. Освен тоа, студентите ќе стекнат и вештини за: подготовка и доставување различни видови говори, анализа на публиката, истражување на говорни теми, подготовка на говори, итн. По завршувањето на предметот Јавно говорење студентите ќе бидат во можност да размислуваат критички преку конструктивна самокритика и преку критика за говорите на другите.

- **Меѓукултурни студии**

По завршувањето на овој предмет, студентите ќе можат да ги идентификуваат: глобалните прашања и проблеми од перспектива на различни култури, комуникациската динамика во другите култури, сличностите и разликите меѓу своите вредности и оние на другите култури, како и сличностите и разликите меѓу нивните комуникациски практики и оние од другите култури. Освен тоа, студентите се очекува да станат посвесни за стереотипите кои ги има во општеството за различните култури и ќе почнат подобро да го разбираат своето место во глобалната заедница. Студентите критички ќе се вклучат во размислувања за својата етничка припадност, полот и родовиот идентитет, класата, верата, националното потекло, возраста и другите демографски карактеристики како и за нивното влијание врз комуникациските процеси. По завршувањето на предметот Меѓукултурни студии, студентите ќе стекнат и комуникациски вештини за работа во групи преку учество во истражувачки проекти и вештини за презентација на своите истражувачки проекти.

- **Комуникациски вештини**

Переку предметот Комуникациски вештини студентите ќе можат практично да ја применуваат меѓучовечката комуникација. Студентите ќе имаат можност да совладуваат интерперсонални вештини (како перцепција, слушање, вербална и невербална комуникација); јавно говорење (како организација, испорака и основи на пишување јавни говори) и комуникација во мала група (како лидерство, самоувереност и слушање). Предметот е фокусиран и на основни познавања и разбирања за процесите на барање работа, како со писмена така и со усна комуникација, преку задачи како што се: пишување биографија, мотивациско писмо, симулации за интервјуирање итн.

- **Напреден Excel**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат напредни познавања за примената и за можностите понудени од апликацијата микрософт ексел (Microsoft Excel) и воедно да се оспособат за реализирање напредни задачи поврзани со соодветната програма на нивниот факултет.

- **Напредни ИТ-вештини**

Цели на предметната програма се: - Да им се овозможи на студентите да стекнат основни познавања и вештини од областа на информатичките науки. - Студентите да стекнат теоретски и практични знаења за апликациите на микрософт офис (Microsoft Office) (Windows, Word, PowerPoint, Excel, Access) и да ги применуваат во реалниот живот. - Да се оспособат студентите да работат индивидуално или во група на практични проекти.

- **Напреден Ворд**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат сознанија за можностите на апликациите микрософт ворд и да се оспособат самостојно да реализираат проекти и конкретни сложени задачи поврзани со соодветната програма.

- **Гугл апс**

Цели на предметната програма се: - Студентите да стекнат напредни познавања и вештини од областа на електронските сервиси (cloud applications). - Студентите да стекнат теоретски и практични знаења за апликациите гугл докс (Google Docs) (G-mail, Documents, Spreadsheets, Presentations, Drawings и Forms) и да ги применуваат во реалниот живот. - Да се оспособат студентите да работат индивидуално или во група на

разни проекти, и тоа онлајн, директно преку веб-прелистувачот.

- **Напреден акцес (Access)**

Базите на податоци се идеални алатки за следење на големи волумени на податоци, а микрософт акцес е многу популарен и претставува моќно средство кое се користи за дизајнирање и за развивање бази на податоци базирани на виндоус (Windows). Овој предмет е наменет за нови корисници на акцес при што се обработуваат најважните функции потребни за работа со бази на податоци.

- **Десктоп-публикации**

Целта на овој предмет е дизајн и обработка на растер и вектор графика преку водечките програми Adobe Photoshop и Illustrator како и дизајнирање и публикација на комерцијални материјали за печатење со помош на Adobe In Design.

- **Веб-публикации**

Развивање дури и едноставна веб-страница според важечките стандарди бара познавање на Hypertext Markup Language (XHTML) и Cascading Style Sheets (CSS). Повеќето веб-страници користат и слики, во форма на банери, копчиња, логоа, слики или скенови. Adobe Fireworks е изграден како алатка за да се креира и да се манипулира со слики наменети за веб и да им овозможи на креаторите да ги оптимизираат овие слики, со цел да се намали големината на датотеката. Fireworks, исто така, обезбедува одлична интеграција со Dreamweaver. Оваа серија обезбедува сеопфатен вовед во XHTML, CSS и креирање веб-графика.

- **Албански јазик за професионални цели**

По завршувањето на предметот Албански јазик за професионални цели од студентите ќе се очекува да можат да ги употребат знаењата практично, а кои ќе им послужат во текот на нивното вработување како и во нивното понатамошно професионално ангажирање. Конкретно ќе се очекува да ги знаат: разликите во писмената и говорната форма на јазикот, карактеристиките на професионалното комуницирање, формите на професионалното комуницирање (извештај, CV, електронски пораки), спецификите на професионалното пишување, правописот на најупотребливите граматички форми, да ги препознаваат разликите во научниот, административниот и во политичко-општествениот стил на пишување, правилата за организирање интервју и правилата на дебатирање, да знаат правилно да пишуваат мотивациони писма, следејќи ги правилата на академското изразување да направат писмена и усна интерпретација на дадени текстови итн.

- **Академско пишување на англиски јазик**

Целта на овој предмет е студентите да ги развијат академските вештини за пишување на различни начини. На студентите ќе им се овозможи да ги изложуваат своите идеи на јасен, течен и на ефективен начин за да создадат едно напишан текст. Студентските академски вештини ќе се развијат постепено преку вежбите што помагаат во пишувањето, како: пишување различни видови параграфи и есеи. Исто така, студентите ќе се запознаат со правилата за цитирање и парафразирање и ќе разберат што значи плагијат. Повратната информација на едно напишано дело ќе содржи поправање на грешките од самите студенти, поправање на грешките меѓу соучениците и поправање грешките од предавачот во однос на содржината, организацијата и на јазичните грешки.

- **Академско пишување на македонски јазик**

По завршувањето на Академско пишување на македонски јазик, од студентите се очекува да постигнат соодветни знаења и напредна комуникација на македонски јазик со посебен акцент на вештините на пишување на македонски јазик. Освен тоа, од студентите се очекува да станат поавтономни во изучувањето на јазикот и да преземат одговорност за своето учење. По завршувањето на предметот Академско пишување на македонски јазик, студентите ќе бидат во можност да ги надградат своите способности за пишување на повеќе нивоа и со тоа да станат посигурни и покомпетентни во пишувањето на македонски јазик и ќе бидат во можност да размислуваат критички на различни теми и сами да донесуваат заклучоци, како и да стекнат способност за одлична писмена и усна комуникација на македонски јазик.

- **Германски јазик (ниво 1 до 4)**

По завршувањето на секое ниво, од студентите се очекува да достигнат соодветни знаења според Европската јазична рамка кои се посебно и конкретно одредени според нивото. Освен тоа, од студентите се очекува да станат поавтономни во изучувањето на јазикот и да преземат одговорност за своето учење. По завршувањето на предметите по германски јазик, студентите ќе бидат и во можност да размислуваат критички на различни теми и сами да донесуваат заклучоци врз основа на прочитаните текстови, како и писмено и усно да ги изразуваат своите мислења и ставови.

- **Заштита на животната средина**

Цели на предметната програма се студентите да стекнат знаења за: - основните проблеми на животната средина; - улогата на човекот како клучен фактор во процесот на загадувањето и заштита на животната средина; - влијанието на разните загадувачи на животната средина врз здравјето, професионалната активност и врз организациската способност на факторот човек; - создавањето позитивни навики за животната средина како и за подигањето свеста за потребите за поздрава и почиста средина; - меѓународната и националната легислатива како и меѓународните конвенции за животната средина; - запознавање со меѓународните и националните глобални политики во сферата на животната средина; - животната средина како услов за одржлив економски развој; - улогата на општеството во процесот на заштита на животната средина; - запознавање со главните ризици на здравата животна средина; - запознавање со Националната стратегија за животната средина на Р. Македонија.

- **Професионален развој на кариерата**

Овој предмет се однесува на барањето, добивањето и задржувањето на работата. Преку него студентите ќе стекнат соодветни работни вештини за потребите на модерните работни места. Специфична задача ќе биде ефективно составување CV, пишување писмо за интерес/барање, вештини за интервјуирање и за формална комуникација во рамките на канцеларијата (мемос, формални електронски пораки до претпоставените или до клиентите, извештаи). Дополнителни елементи кои ќе ги опфатат се спроведување самоевалуација, управување со интерканцелариски конфликти и барање промоции. Примарен фокус на овој предмет ќе биде вработувањето. Вештините добиени во рамките на овој предмет може да се применуваат во работниот процес.

- **Дебата и презентациски вештини**

Целта на предметот е студентите да се здобијат со вештини за ефективно дискутирање и аргументирање и да развијат доверба пред публика.

- **Академско пишување на албански јазик**

Целта на овој предмет е студентите да ги развијат академските вештини за пишување на различни начини. На студентите ќе им се овозможи да ги изложуваат своите идеи на јасен, течен и на ефективен начин за да создадат еден напишан текст. Студентските академски вештини ќе се развијат постепено преку вежбите што помагаат во пишувањето, како: пишување различни видови параграфи и есеи. Исто така, студентите ќе се запознаат со правилата за цитирање и парафразирање и ќе разберат што значи плагијат.

- **Спорт, рекреација и култура**

Теоретска настава: општо за спортот и спортските дисциплини, хигиена, спортска медицина, исхрана и општа култура; Практична настава: организирање спортски колективни и индивидуални игри и други активности во сала и на спортските терени во кампусот.